

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ**

**Міжнародна науково-практична
конференція**
**Світові тенденції та
перспективи розвитку
фінансової системи України**
23 травня 2024 року

FORUM EFBM 3.0
FROM RECOVERY TO GROWTH

FORUM EFBM 3.0

ВІД ВІДНОВЛЕННЯ ДО ЗРОСТАННЯ

Матеріали Міжнародного форуму

XVII Міжнародна науково-практична конференція
«СВІТОВІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
ФІНАНСОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ»

Київ 2024

УДК 330, 331, 336

JEL classification: D00, E00, F00, G00, M00

Рецензенти:

Б. Засадний, доктор економічних наук, професор

М. Бондар, доктор економічних наук, професор

*Рекомендовано вченою радою економічного факультету
Київського національного університету імені Тараса Шевченка
(протокол №12 від 14 травня 2024 року)*

Редакційна колегія:

д-р екон. наук, проф. А.І. Ігнатюк (голова); канд. фіз.-мат. наук, доц. Л.А. Анісімова; д-р екон. наук, проф. І.О. Лютий; д-р екон. наук, проф. Н.В. Ковтун; д-р екон. наук, проф. Н.В. Приказюк; д-р екон. наук, проф. В.В. Вірченко; д-р екон. наук, проф. О.І. Ляшенко; д-р екон. наук, проф. М.В. Ситницький; д-р екон. наук, проф. Г.М. Филюк; д-р екон. наук, проф. А.О. Ходжаян; канд. пед. наук, доц. І.О. Діденко; канд. екон. наук, доц. Н.В. Гончаренко; канд. екон. наук, доц. Н.В. Руденко; д-р екон. наук, проф. М.М. Бердар; д-р екон. наук, проф. Т.В. Гайдай; д-р екон. наук, проф. А.Б. Камінський; д-р екон. наук, доц. Л.В. Пащук; д-р істор. наук, проф. О.В. Чеберяко; д-р екон. наук, доц. А.С. Шолойко; канд. екон. наук, доц. І.А. Гончар; канд. екон. наук, доц. В.В. Журило; канд. екон. наук, доц. П.В. Кухта; д-р філософії, асист. Р.М. Лісова; канд. філол. наук, доц. А.С. Сизенко.

E40 Економіка. Фінанси. Бізнес. Управління, матеріали III Міжнародного форуму / за заг. ред. проф. А. І. Ігнатюк : Київ : Видавництво Ліра-К, 2024. Міжнародний форум EFVM 3.0 «Економіка. Фінанси. Бізнес. Управління. ВІД ВІДНОВЛЕННЯ ДО ЗРОСТАННЯ». – 1125 с.
XVII Міжнародна науково-практична конференція «СВІТОВІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ». 235 с.

Збірник містить матеріали III Міжнародного форуму «Економіка. Фінанси. Бізнес. Управління. ВІД ВІДНОВЛЕННЯ ДО ЗРОСТАННЯ», що проходив 21-24 травня 2024 року на економічному факультеті Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Збірник охоплює наукові публікації за основними напрямками економічної науки.

Для науковців, державних службовців, викладачів, аспірантів і студентів економічних спеціальностей закладів вищої освіти.

Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за підбір, точність наведених фактів, цитат, економіко-статистичних даних, галузевої термінології, імен власних та інших відомостей.

ISBN 978-617-520-827-4 (online)

© Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2024

FORUM EFBM 3.0

FROM RECOVERY TO GROWTH

Proceedings of the International Forum

Research Session

**GLOBAL TRENDS IN THE FINANCIAL SYSTEM OF
UKRAINE AND PROSPECTS FOR ITS DEVELOPMENT**

Kyiv 2024

УДК 330, 331, 336

JEL classification: D00, E00, F00, G00, M00

Reviewers:

***Bohdan Zasadnyi**, Doctor of Economics, Professor*

***Mykola Bondar**, Doctor of Economics, Professor*

*Approved by the Academic Council Faculty of Economics of Taras Shevchenko
National University of Kyiv (14 may 2024, protocol №12)*

Editorial Board:

Anzhela Ignatiuk, Doctor of Economics, Professor (Head of Editorial Board); Lyudmyla Anisimova, PhD in Physical and Mathematical Sciences, Associate Professor; Ihor Liutyii, Doctor of Economics, Professor; Natalia Kovtun, Doctor of Economics, Professor; Nataliia Prukaziuk, Doctor of Economics, Professor; Volodymyr Virchenko, Doctor of Economics, Professor; Olena Liashenko, Doctor of Economics, Professor; Maksym Sitnicki, Doctor of Economics, Professor; Halyna Filiuk, Doctor of Economics, Professor; Alina Khodzhaian, Doctor of Economics, Professor; Iryna Didenko, PhD in Pedagogic Sciences, Associate Professor; Natalia Goncharenko, PhD in Economics, Associate Professor; Natalia Rudenko, PhD in Economics, Associate Professor; Marharyta Berdar, Doctor of Economics, Professor; Tetiana Gaidai, Doctor of Economics, Professor; Andriy Kaminsky, Doctor of Economics, Professor; Lidiia Pashchuk, Doctor of Economics, Associate Professor; Oksana Cheberyako, Doctor of Habil. in Historical Sciences, PhD in Economics, Professor; Antonina Sholoiko, Doctor of Economics, Associate Professor; Ihor Honchar, PhD in Economics, Associate Professor; Viktoria Zhurilo, PhD in Economics, Associate Professor; Pavlo Kukhta, PhD in Economics, Associate Professor; Anastasiia Syzenko, PhD in Philology; Associate Professor; Ruslana Lisova, PhD, Assistant.

E40 Economics. Finance. Business. Management, Proceedings of the III International Forum / Edited by Prof. Anzhela Ignatiuk : Kyiv : Publishing Lira-K, 2024. «Economics. Finance. Business. Management. FROM RECOVERY TO GROWTH» – 1125 c.
«GLOBAL TRENDS IN THE FINANCIAL SYSTEM OF UKRAINE AND PROSPECTS FOR ITS DEVELOPMENT» – 235 p.

The proceedings contain the papers presented at the III International Forum «Economics. Finance. Business. Management. *FROM RECOVERY TO GROWTH*» held on May 21-24, 2024 at the Faculty of Economics of Taras Shevchenko National University of Kyiv. The proceedings cover research papers in key areas of economics.

For scholars, civil servants, teachers, postgraduate and graduate students of economics in higher educational institutions.

The authors of published papers are solely responsible for the selection and accuracy of presented facts, quotations, economic and statistical data, professional terminology, proper names, and other data.

ISBN 978-617-520-827-4 (online)

© Taras Shevchenko National University of Kyiv, 2024

СЕКЦІЯ 1

Алексесенко Людмила, Тулай Оксана СТРАТЕГІЧНІ ОРІЄНТИРИ ІНВЕСТИЦІЙНО-БАНКІВСЬКОГО БІЗНЕСУ В УМОВАХ ГЕОПОЛІТИЧНОЇ НАПРУЖЕНОСТІ	12
Бак Наталія ВИДАТКИ РОЗВИТКУ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ В УМОВАХ ВІЙНИ ДОЦІЛЬНІСТЬ І МОЖЛИВОСТІ ЕФЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ	15
Баранник Лілія, Тараненко Вікторія ФІНАНСОВА ІНКЛЮЗІЯ: ЕКОНОМІЧНІ ТА СОЦІАЛЬНІ ЯКОСТІ	18
Bedianashvili Givi SUSTAINABLE COMPETITIVENESS AND ECONOMIC SECURITY IN THE MODERN CONDITION OF GLOBALIZATION	21
Білявська Ольга ПРІОРИТЕТИ БЮДЖЕТНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ У СЕРЕДНЬОСТРОКОВІЙ ПЕРСПЕКТИВІ	23
Богдан Тетяна ФІНАНСОВА ПІДТРИМКА ЄС ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНОГО КУРСУ УКРАЇНИ	26
Vakulenko Veronika GENDER BUDGETING IN UKRAINE AND ITS POTENTIAL FOR SUSTAINABLE DEVELOPMENT	31
Варналій Захарій, Бондаренко Сніжана ФІНАНСОВА СТАБІЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ: ВИКЛИКИ ТА РЕАЛІЇ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	32
Вовченко Оксана КІБЕРБЕЗПЕКА ЯК СУЧАСНИЙ ТРЕНД РОЗВИТКУ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ	35
Глушко Аліна ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ У СФЕРІ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ УКРАЇНИ: ДОСВІД ЄС ЩОДО НОРМАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ	38
Грешко Роман ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОЦЕСУ БЮДЖЕТУВАННЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ	40
Делас Віталіна, Кобзиста Олена ЕФЕКТИВНІСТЬ ПОДАТКОВОЇ ПОЛІТИКИ: РОЛЬ СПРОЩЕНОЇ ТА ЗАГАЛЬНОЇ СИСТЕМ ОПОДАТКУВАННЯ	43
Демиденко Людмила, Наконечна Юлія ПЕРСПЕКТИВИ ТА ЗАВДАННЯ БЮДЖЕТНОЇ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ В УКРАЇНІ	47
Dziubliuk Oleksandr BANK LOANS AS AN IMPORTANT FACTOR OF ECONOMIC DEVELOPMENT IN THE CONDITIONS OF MARTIAL LAW	50
Жук Наталя ГЛОБАЛЬНА ЦИФРОВА ЕКОНОМІКА: ЗНАЧЕННЯ ТА ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ	53
Зайчикова Віталіна ФІНАНСОВА СТРАТЕГІЯ РЕГІОНАЛЬНОГО ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ	56
Зяць Тетяна СОЦІОЕКОНОМІЧНІ ДЕТЕРМІНАНТИ УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА	57
Зянько Віталій, Нечипоренко Тетяна РОЛЬ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ У ФІНАНСОВОМУ СЕКТОРІ	60
Івахненко Ірина СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ФУНКЦІОНУВАННЯ КОМПАНІЙ З УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ НА РИНКУ ЖИТЛОВОЇ НЕРУХОМОСТІ	63
Калівощко Олексій СУПЕРЕЧНОСТІ ПРУДЕНЦІЙНОГО НАГЛЯДУ СФЕРИ ФІНАНСОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ	67
Колдовський Артем ЦИФРОВІЗАЦІЯ ТА ЇЇ ВПЛИВ НА ФІНАНСОВУ ІНФРАСТРУКТУРУ УКРАЇНИ	70
Коляда Тетяна РОЗВИТОК КРЕАТИВНИХ ІНДУСТРІЙ ЯК ПРІОРИТЕТ ПОВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД УКРАЇНИ	74
Косаревич Назар ФІНАНСОВА СТІЙКІСТЬ БЮДЖЕТІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В УМОВАХ ВІЙНИ	77
Крупка Ігор, Савка Оріся ЕКОНОМІКО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ОПОДАТКУВАННЯ ПРИБУТКУ КІК В ЄС	81

Глушко Аліна Дмитрівна,
канд. екон. наук, доцент, доцент
Національний університет «Полтавська політехніка
імені Юрія Кондратюка»

ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ У СФЕРІ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ УКРАЇНИ: ДОСВІД ЄС ЩОДО НОРМАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ

Ключові слова: цифрова екосистема фінансових послуг, цифровізація, регуляторні інструменти.

Hlushko Alina,
PhD, Associate Professor,
National University Yuri Kondratyuk Poltava Polytechnic

ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN THE FINANCIAL SERVICES SECTOR OF UKRAINE: THE EU EXPERIENCE IN REGULATORY AND LEGAL REGULATION

Keywords: digital ecosystem of financial services, digitalization, regulatory instruments.

Глобальні процеси цифровізації не стали виключенням для ринку фінансових послуг. Тенденції останніх років свідчать про швидке зростання цифрової екосистеми фінансових послуг в Україні [1]. Використання штучного інтелекту правомірно визначити ключовим інструментом для розвитку фінансових послуг у 2024 році.

В першу чергу, активно розвиватиметься впровадження штучного інтелекту в процес кредитування з метою підвищення точності оцінювання кредитоспроможності позичальників. Штучний інтелект буде інтегровано в рутинні процеси, включаючи онбординг клієнтів, щоб забезпечити швидку та ефективну обробку запитів та вирішення фінансових потреб. По-друге, значно розширюються можливості автоматизації інвестиційних рішень. Світові платформи, зокрема Robinhood, вже успішно використовують штучний інтелект для автоматизованої торгівлі на фондових, валютних та інших ринках. Саме цей досвід планують використати суб'єкти фінансового ринку України. По-третє, розширюються можливості розумної автоматизації в частині оптимізації підтримки клієнтів. Удосконалення функціонування чат-ботів, які використовують текстові, голосові та відеоінтерфейси, та їх інтеграція з такими рішеннями, як ChatGPT, дозволить споживачам отримувати необхідну інформацію в будь-який час [2]. Це допоможе зменшити навантаження на відділи клієнтської підтримки та скоротити витрати компаній на обслуговування клієнтів. Окрім вищезазначеного, впровадження штучного інтелекту в частині автоматизації процесів аналізу великих масивів даних дозволить оперативно виявляти потенційно небезпечні операції та ефективно протидіяти кіберзлочинності у фінансовій сфері.

Поряд із безперечними перевагами і можливостями для ефективного функціонування ринку фінансових послуг в Україні від використання штучного інтелекту, його впровадження може нести і ряд загроз. Тому досвід країн ЄС в аспекті нормативно-правового регулювання застосування штучного інтелекту є орієнтиром для вдосконалення вітчизняного законодавства.

13 березня 2024 року Європейський парламент ухвалив Закон про штучний інтелект (англ. Artificial Intelligence Act, AI Act), метою якого є забезпечення безпеки та дотримання прав громадян [3]. Закон спрямований на забезпечення етичного та відповідального використання штучного інтелекту, а захист прав та свободи людей. Законом про штучний інтелект запропоновано систему градації ризиків, пов'язаних з використанням систем на базі штучного інтелекту, і заборонено деякі практики їх застосування. Зокрема, заборонено використання зображень обличь з інтернету та записів камер відеоспостереження для створення баз даних; заборонено використання систем розпізнавання обличь у режимі реального часу, систем розпізнавання емоцій у підприємствах і в школах; заборонено системи «соціального рейтингу» і системи, які маніпулюють поведінкою людини. Слід відмітити, що згідно з Законом сферами з високим рівнем ризику для застосування штучного інтелекту визначено критично важливу інфраструктуру, освіту та професійну підготовку, основні приватні та державні послуги (охорона здоров'я, банківські послуги), певні системи в правоохоронних органах, міграції та управлінні кордонами, правосуддя та ін.

В Україні, в умовах активного використання штучного інтелекту, в тому числі у сфері фінансових послуг, впровадження ефективного регуляторного інструментарію [4] для забезпечення захищеності прав і свобод громадян є пріоритетним завданням сьогодення.

Список використаних джерел:

1. Khudolii, Y., & Hlushko, A. (2023). The impact of innovation and fintech on the banking business. *ScienceRise*, (3), 41–50. doi: <https://doi.org/10.21303/2313-8416.2023.003218>
2. Фінтех у 2024 році: чого чекати. Основні тренди в галузі фінтеху в Україні та світі. URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2024/01/4/708359/>
3. Artificial Intelligence Act: MEPs adopt landmark law. European Parliament. URL: <https://www.europarl.europa.eu/news/en/press-room/20240308IPR19015/artificial-intelligence-act-meps-adopt-landmark-law>
4. Glushko, A.D. (2013). Directions of Efficiency of State Regulatory Policy in Ukraine. *World Applied Sciences Journal*. Pakistan: International Digital Organization for Scientific Information, 27 (4), 448–453. doi: <https://doi.org/10.5829/idosi.wasj.2013.27.04.13656>

Наукове видання

**ЕКОНОМІКА. ФІНАНСИ. БІЗНЕС. УПРАВЛІННЯ
ВІД ВІДНОВЛЕННЯ ДО ЗРОСТАННЯ**

EFBM 3.0

МАТЕРІАЛИ МІЖНАРОДНОГО
ФОРУМУ

Комп'ютерна верстка:
Чеберяко О.В.
Красьоха О.В.

Обкладинка: Свиридюк Т.В.

Електронна версія збірника доступна за посиланням:

